

Favn d.o.o., podjetje za predelavo zdravilnih zelišč Adamičeva 51, Grosuplje	VARNOSTNI LIST ETERIČNO OLJE ROŽMARIN	Stran: 1 / 8
Izdelal: Mihael Kovač uni. dipl. kem.	Datum zadnje revizije: 25.9.2012	Datum izdaje: 2.10.2011

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI / PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU

1.1 IDENTIFIKACIJA SNOVI ALI PRIPRAVKA:

Trgovsko ime pripravka: Eterično olje Rožmarin

Latinsko ime: *Rosmarinus officinalis*

CAS št: 8000-25-7 ali 84604-14-8 Eterično olje Rožmarin

Številka artikla: S2022G

1.2 UPORABA SNOVI ALI PRIPRAVKA

Izdelek se uporablja za odišavljanje prostorov, aromaterapijo, odišavljanje kopeli in podobno.

1.3 PODATKI O DOBAVITELJU:

FAVN, d.o.o., Adamičeva 51,

SI-1290 Grosuplje,

tel.: 01 43 63 188,

fax: 01 43 63 189

e-pošta: info@favn.si

1.4 TELEFONSKA ŠTEVILKA ZA NUJNE PRIMERE:

Od 8:00 do 16:00 FAVN, d.o.o. Tel.: 01 43 63 188,

Izven delovnega časa (po 16:00): 112

V primeru lažje zastrupitve se posvetujte z osebnim zdravnikom, v primeru težje pa pokličite št. 112

2. UGOTOVITVE NEVARNOSTI

2.1 RAZVRSTITEV SNOVI ALI ZMESI:

2.1.1 Smernice 67/548/EGS oz 1999/45/ES

N okolju nevarno

R 10 Vnetljivo.

R 50/53 Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.

Xn Zdravju škodljivo

R 43 Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.

R 65 Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.

Xi Dražilno

R 36/38 Draži oči in kožo.

2.1.2 Uredbe (ES) Št. 1272/2008 (GHS)

Vnetljiva tek.3	H226 Vnetljiva tekočina in hlapi.
Preobčutljivost kože 1	H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože.
Nevarnost za vodno okolje, akutno 1	H400 Zelo strupeno za vodne organizme.
Nevarnost za vodno okolje, kronično 1	H410 Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.
nevarnost pri vdihavanju 1	H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.
Draženje oči 2	H319 Povzroča hudo draženje oči.
Draženje kože 2	H315 Povzroča draženje kože.

Posebna navodila glede nevarnosti za človeka in okolje: Produkt je treba označiti na osnovi postopka izračuna splošne smernice za razvrščanje zmesi v zadnji veljavni izdaji.

Sistem klasifikacije: Klasifikacija ustreza aktualnim seznamom ES, vendar je dopolnjena s podatki iz strokovne literature in s podatki firm.

2.2 ELEMENTI ETIKETE**2.2.1 Smernice 67/548/EGS oz 1999/45/ES**

Piktogrami za nevarnost:	
Opozorilo:	Xn Dražilno; N Snov nevarna za okolje.
R- stavki:	R 10 Vnetljivo. R 50/53 Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje. R 43 Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost. R 65 Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč. R 36/38 Draži oči in kožo.
S- Stavki:	S61 Ne izpuščati/odlagati v okolje. Upoštevati posebna navodila/varnostni list. S62 Po zaužitju ne izzivati bruhanja: takoj poiskati zdravniško pomoč in pokazati embalažo ali etiketo. S51 Uporabljati le v dobro prezračenih prostorih. S24/25 Preprečiti stik s kožo in očmi. S36/37 Nositi primerno zaščitno obleko in zaščito za oči/obraz. S26 Če pride v oči, takoj izpirati z obilo vode in poiskati zdravniško pomoč.
Nevarne sestavine:	alfa-pinen, beta-pinen, limonen

Druge nevarnosti:	Ni
--------------------------	----

2.2.2. Uredbe (ES) Št. 1272/2008 (GHS)

	
Piktogrami:	
Opozorilo:	Nevarno
Nevarnost:	H226 Vnetljiva tekočina in hlapi. H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože. H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno. H315: Povzroča draženje kože. H319: Povzroča hudo draženje oči. H410: Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki. H400: Zelo strupeno za vodne organizme.
Previdnostni stavki:	P210 Hraniti ločeno od vročine/isker/odprtega ognja/vročih površin. – Kajenje prepovedano P223 Hraniti ločeno od možnega stika z vodo zaradi burne reakcije in možnega bliskovitega požara. P301 + P310: PRI ZAUŽITJU: Takoj pokličite CENTER ZA ZAŠTRUPITVE ali zdravnika. P332 + P313: Če nastopi draženje kože: Poiščite zdravniško pomoč/oskrbo. P403 + P235 Hraniti na dobro prezračevanem mestu. Hraniti na hladnem. P501 Odstraniti vsebino/posod...v skladu z lokalnimi uradnimi predpisi za kemikalije
Nevarne sestavine:	alfa-pinen, beta-pinen, limonen
Druge nevarnosti:	Ni

3. SESTAVA IN PODATKI O SESTAVINAH

Eterično olje Rožmarin

Latinsko ime: *Rosmarinus officinalis*

CAS št: 8000-25-7 ali 84604-14-8

3.1 ZMESI:

3.1.1 Nevarne sestavine

Kemijsko ime	CAS št.	Konc. (%)	razvrstitev 67/548/EEC ali 1999/45/EC	razvrstitev 1272/2008/EC
CAMPHOR	464-49-3	15-20	F, R11 Xi, R36/37/38	vnetljiva tek.2 H228 draženje kože 2 H315 draženje oči 2 H319 STOT SE3 H335
alpha_pinene	80-56-8	10-15	R10 N; R50/53; R43 Xn; R65	vnetljiva tek.3; H226 nevarnost pri vdihavanju1; H304 Preobčutljivost kože 1, H317 nevarnost za vodno okolje-akutno 1; H400 nevarnost za vodno okolje-kronično 1, H410
beta-Pinen	18172-67-3	5-10	Xn, R65 Xi, R43 N, R50/53 R10	Vnetljiva tek. 3, H226 nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Nevarnost za vodno okolje, akutno 1, H400 Nevarnost za vodno okolje, kronično 1, H410 Preobčutljivost kože 1, H317
Kamfen	79-92-5	5-10	Xi, R36 N, R50/53 R10	Vnetljiva tek 1, H228 Nevarnost za vodno okolje, kronično 1, H410 Draženje oči 2, H319
Limonen	138-86-3	2,5-5	Xn, R65 Xi, R38 Xi, R43 N, R50/53	Vnetljiva tek. 3, H226 nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Nevarnost za vodno okolje, akutno 1, H400 Nevarnost za vodno okolje, kronično 1, H410

			R10	Draženje kože 2, H315 Preobčutljivost kože 1, H317
Linalool	78-70-6	1-5	Xi, R38	Draženje kože 2, H315 P280 - P305+P351+P338 - P337+P313 - P260
Terpineol	8000-41-7	1-5	F; R38	Draženje kože 2 – H315 STOT SE 3 – H335 Draženje oči 2 – H319 P280 - P305+P351+P338 - P337+P313 - P260

Dodatni napotki: Besedilo k navedenim napotkom za nevarnosti je razvidno iz oddelka 16.

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ

4.1 OPIS UKREPOV ZA PRVO POMOČ:

VDIHAVANJE:	Poskrbite za zadostno dovajanje svežega zraka, zapustite prostor in zaradi varnosti obiščite zdravnika.
STIK S KOŽO:	Slecite kontaminirana oblačila. Takoj sperite z vodo in milom ter dobro izplaknite. V primeru draženja obiščite zdravnika.
STIK Z OČMI:	Oči z odprto očesno režo vsaj 15 minut izpirajte pod tekočo vodo. Obiščite zdravnika.
ZAUŽITJE:	Izperite usta z vodo ter se takoj posvetujte z zdravnikom.

4.2 SIMPTOMI IN STRANSKI UČINKI AKUTNI IN ZAPOZNELI:

Niso znani

4.3 NAVEDBA KAKRŠNE KOLI TAKOJŠNJE OSKRBE IN POSEBNEGA ZDRAVLJENJA:

Ni znana

5. PROTIPOŽARNI UKREPI

PRIMERNA GASILNA SREDSTVA:	CO ₂ , alkoholno obstojna pena, suhi prah. Ne gasite z vodo.
POSEBNI UKREPI:	Ne vdihavajte saj in hlapov. Ne kadite. Uporabite zaščitno masko in zaščitno obleko.
POSEBNI POSTOPKI GAŠENJA:	Segrete zaprte posode lahko vsebujejo tekočino pod tlakom. Pred odpiranjem ohladite s curkom vode.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH

OSEBNI VARNOSTNI UKREPI:	Izogibajte se inhalaciji in direktnemu stiku s kožo in očmi. Uporabljajte osebno zaščitno opremo (zaščitna očala, vodo tesne škornje, zaščitna oblačila) v primeru večjega razlivanja.
OKOLJEVARSTVENI UKREPI:	Preprečiti odtokanje v zemljo, kanalizacijo in vodotoke. Če se pojavi izlitje je potrebno takoj javiti oblastem.
POSTOPKI ČIŠČENJA:	Odstranite vse možne vire vžiga. Poberite z materialom, ki veže nase tekočino (pesek; kremenka; snov, ki veže kislino; snov, ki veže vse snovi; žaganje). Kontaminiran material odstranite v skladu z oddelkom 13. Poskrbite za zadostno zračenje.

7. RAVNANJE Z NEVARNO SNOVJO

ROKOVANJE:	Upoštevajte dobro proizvodno in higiensko prakso. Zagotovite zadostno prezračevanje. Upoštevajte dobro osebno higiensko in ne jejte, pijte ali kadite v bližini snovi.
SKLADIŠČENJE:	Skladiščiti v originalni, dobro zaprti embalaži, hladnem in temnem prostoru, stran od virov vžiga in vremenskih vplivov (sonce, visoke temperature).
ZAŠČITA PRED POŽAROM IN EKSPLOZIJO:	Olje je vnetljivo, potrebno je preprečiti neposredni stik s plamenom, viri vžiga ali iskro.

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO, VARNOST PRI DELU

8.1 PARAMETRI NADZORA

8.2 NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI

CAMPHOR, NATURAL ; CAS-No. : 464-49-3

Specifikacija: TRGS 900 - maksimalna dovoljena koncentracija v zraku (D)

Vrednost : 2 ppm/13 mg/m³

Datum: 1.10.2000

LIMONEN

CAS-No.: 138-86-3

Specifikacija: TRGS 900 - maksimalna dovoljena koncentracija v zraku (D)

Vrednost : 20 ml/m³ /110 mg/m³

Opombe: DFG,Sh,Y

Datum: /

8.2.1 Ustrezen tehnični nadzor

8.2.2 Individualni zaščitni ukrepi, kot osebna zaščitna oprema:

ZAŠČITA DIHAL:	Preprečite direktno vdihavanje hlapov. Poskrbite za zadostno prezračevanje.
ZAŠČITA ROK:	Zaščitne rokavice. Material, iz katerega so rokavice narejene, mora biti nepropusten in odporen proti produktu/snovi/zmesi. Material za rokavice izberite z upoštevanjem prebojnega časa, stopnje prepustnosti in degradacije.
MATERIAL ZA ROKAVICE:	Izbira ustrezne rokavice ni odvisna le od materiala, temveč tudi od mnogih drugih lastnosti, zato se rokavice različnih proizvajalcev razlikujejo. Ker predstavlja produkt zmes iz več snovi, obstojnosti materiala rokavic ni mogoče predvideti. Zato morate vsake rokavice pregledati, preden jih uporabite.
ZAŠČITA OČI:	Pri pretakanju priporočljiva zaščitna očala.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

AGREGATNO STANJE:	rdeče rjava tekočina
IZGLED:	tekočina
VONJ:	karakterističen
pH:	ni podatka
VRELIŠČE:	> 160°C
VNETIŠČE:	41 °C
PARNI TLAK	300 h Pa
VNETLJIVOST:	vnetljivo
SAMOVNETLJIVOST:	ni
OKSIDATIVNE LAST.:	ni podatka
RELATIVNA GOSTOTA	0,91 g/cm ³ (20 °C)
REFRAKCIJSKI INDEKS	<
DRUGI PODATKI:	ni

10. OBSTOJNOS IN REAKTIVNOST

OBSTOJNOST:	Eterično olje je stabilno in ne reagira z vodo.
REAKTIVNOST:	Pazite, da ne pride v stik z močnimi kislinami ali oksidanti. Ne segrevajte do temperature vnetišča. Ne segrevajte v zaprti posodi.
NEVARNI PRODUKTI RAZKROJA:	Pri gorenju lahko nastajata dim in saje, ki vsebujeta CO, CO ₂ in ostale neidentificirane organske spojine.

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI

Akutna toksičnost: oralno LD₅₀ (podgana) > 5000 mg/kg

12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODATKI

OBSTOJNOST IN RAZGRADLJIVOST:	Ni podatka
DODATNE INFORMACIJE:	Ne dopustite, da odteče v prst, podtalnico, v vodotoke ali v kanalizacijo.

13. ODSTRANJEVANJE

Izdelek uporabljajte z upoštevanjem dobrih delovnih navad in ga ne izpuščajte v okolje. Odlagajte odpadke v skladu z uradnimi predpisi. Šifra odpadka (Evropski katalog odpadkov 2000/532/EC)

Ne uporabiti embalaže za shranjevanje drugih snovi in jo odstranite v skladu z lokalnimi predpisi.

14. PODATKI O PREVOZU

14.1. ŠTEVILKA ZN: 1993

14.2. ODPREMNO IME:

- ADR/RID: vnetljiva tekočina N.O.S. (alfa-pinen, beta pinen)
- IMDG: vnetljiva, jedka tekočina N.O.S. (alfa-pinen, beta pinen, camphen)
- ICAO/IATA: vnetljiva, jedka tekočina N.O.S: (alfa-pinen, beta pinen)

14.3. RAZREDI NEVARNOSTI PREVOZA

14.3.1 Transport po kopnem ADR/RID:

- Razred 3
- Klacifikacijska šifra F1
- Oznaka nevarnosti 30
- Koda za omejitve predora D/E
- Posebni predpisi 640E LQ7 E1
- Nevarnostni list 3/N

14.3.2 Transport po morju IMDG:

- Razred 3
- EmS številka F-E/S-E
- Posebni predpisi LQ5 I E1
- Nevarnostni list 3/N

14.3.2 Transport po zraku ICAO/IATA:

- Razred 3
- Posebni predpisi E1
- Nevarnostni list 3

14.4 SKUPINA PAKIRANAJA

III

14.5 NEVARNOST ZA PAKIRANJE

- ADR/RID: N
- IMDG: P
- ICAO-TI/IATA-DGR: N

14.6 POSEBNI PREVIDNOSTNI UKREPI ZA UPORABNIKA

ni

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI /PODATKI O PREDPISIH

15.1 PREDPISI/ZAKONODAJA O ZDRAVJU, VARNOSTI IN OKOLJU, SPECIFIČNI ZA SNOV ALI ZMES

razred: 2 po VwVwS

15.2. OCENA KEMIJSKE VARNOSTI

ni podatka

15.3. UPOŠTEVANI PREDPISI

Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006

Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi

Zakon o kemikalijah /ZKem/ (Ur. l. RS, št. [110/2003](#), [47/2004](#), [16/2008](#))

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi (Ur. l. RS, št. [35/2005](#), [54/2007](#))

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov (Ur. l. RS, št. [67/2005](#), [137/2006](#))

Uredba o ravnanju z odpadki (Ur. l. RS, št. [34/2008](#))

Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur. l. RS, št. [84/2006](#), [106/2006](#), [110/2007](#))

Sklep o objavi prilog A in B k Evropskemu sporazumu o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga /ADR/ (Ur. l. RS, št. [9/2007](#))

Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Ur. l. RS, št. [100/2001](#), [39/2005](#), [53/2007](#))

16. DRUGE INFORMACIJE

16.1 CELOTNO BESEDILO R-STAVKOV, NAVEDENIH V 2. IN 3. ODDELKU

N okolju nevarno

R 10 Vnetljivo.

R 50/53 Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroci dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.

Xn Zdravju škodljivo

R 43 Stik s kožo lahko povzroci preobcutljivost.

R 65 Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.

Xi Dražilno

R 36/38 Draži oči in kožo.

16.2 CELOTNO BESEDILO H-STAVKOV, NAVEDENIH V 2. IN 3. ODDELKU

H226 Vnetljiva tekočina in hlapi.

H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože.

H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.

H315: Povzroča draženje kože.

H319: Povzroča hudo draženje oči.

H410: Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.

H400: Zelo strupeno za vodne organizme.